

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS POLIKLINIKA
DIREKTORĖ**

**ĮSAKYMAS
DĖL INFORMACIJOS APIE PACIENTĄ VALSTYBĖS INSTITUCIJOMS
IR KITOMS ĮSTAIGOMS TEIKIMO TVARKOS**

2011 m. sausio 26 d. Nr. V-8
Panevėžys

T v i r t i n u :

1. Pakoreguotą pacientų (jų atstovų) teisių ir pareigų VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinikoje įgyvendinimo tvarką .

2. Pakoreguotą informacijos apie pacientą teikimo valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinikoje tvarką.

Į s a k a u:

3. Laikyti negaliojančiu 2009-10-29 l.e. vyr.gydytojo pareigas D.Pajėdienės patvirtintą įsakymą Nr.V-130 „Dėl pacientų (jų atstovų) teisių ir pareigų VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinikoje įgyvendinimo tvarką ir informacijos apie pacientą teikimo valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinikoje tvarką“.

Direktorė

Irena Janušonienė

Kopija tikra
Bendrosios praktikos slaugytoja-sekretorė

Bronislava Miliauskienė
2011-01-26

PATVIRTINTA
2011 m. sausio 26 d.
Direktorės I. Janušonienės
įsakymu Nr. V-8

PACIENTŲ (JŲ ATSTOVŲ) TEISIŲ IR PAREIGŲ VŠĮ PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS POLIKLINIKOJE ĮGYVENDINIMO T V A R K A

I. BENDROJI DALIS

1. Šia tvarka nustatoma paciento teisė į sveikatos priežiūrą, kuri teikiama laikantis nustatytų sveikatos priežiūros normų, kitų teisės aktų ir vykdoma asmenų, turinčių medicinos ar kitos atitinkamos praktikos licencijas. Sveikatos priežiūra teikiama įstaigoje, turinčioje licenciją teikti sveikatos priežiūros paslaugas ir apdraudusioje savo civilinę atsakomybę už žalą pacientams.

2. Įstaigos pacientai turi teisę:

- a) gauti kokybišką ir prieinamą sveikatos priežiūrą;
- b) pasirinkti gydytoją, slaugos specialistą ir sveikatos priežiūros įstaigą;
- c) teisę į informaciją;
- d) teisę rinktis diagnostikos bei gydymo metodikas ir teisę atsisakyti gydymo;
- e) nežinoti apie savo sveikatos būklę ir kt. duomenis;
- f) teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą;
- g) skųstis, taip pat teisę į žalos atlyginimą ir šios teisės įgyvendinimo tvarką;
- h) kitas teises numatytas LR Civiliniame kodekse ir kituose teisės aktuose;
- i) teisę susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose;
- j) teisę į anoniminę sveikatos priežiūrą.

3. **Pacientas** – asmuo, kuris naudojasi sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis, nepaisant to, ar jis sveikas, ar ligonis.

4. **Paciento atstovas** – atstovas pagal įstatymą arba pagal pavedimą. Atstovą pagal pavedimą pasirenka pacientas. Atstovo įgaliojimai įforminami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

5. **Paciento prašymas** – asmens rašytinis kreipimasis į sveikatos priežiūros įstaigą, kuriame prašome paaiškinti, suteikti informaciją ar gauti pageidaujamus dokumentus.

6. **Paciento skundas** – asmens rašytinis kreipimasis į sveikatos priežiūros įstaigą ar kompetentingą valstybės instituciją, kuriame nurodomos teikiant sveikatos priežiūros paslaugas pažeistos jo teisės ar teisėti interesai.

7. **Nepilnametis pacientas** – pacientas iki 18 metų, išskyrus asmenis nuo 16 iki 18 metų, kuriuos teismas pripažino visiškai veiksniais.

II. PACIENTŲ KREIPIMOSI Į ĮSTAIGĄ TVARKA

1. Pacientai kreipiasi į sveikatos priežiūros įstaigą (toliau įstaigą) savo laisvu apsisprendimu dėl savo ar atstovaujamųjų asmenų sveikatos problemų.

2. Pacientai registruojasi telefonu ar atvykę į įstaigą.

3. Kiekvienam pacientui užvedama ambulatorinė kortelė (F 025/a), asmens ambulatorinio gydymo apskaitos kortelė (F 025/a-LK), kurios duomenys įvedami į kompiuterį.

4. Sudarius sutartį su Teritorine ligonių kasa, prie įstaigos prisirašiusiems pacientams, apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu, teikiamos nemokamos ambulatorinės pirminio lygio paslaugos ir su gydytojo siuntimu – antrinio lygio paslaugos.

5. Būtinoji pagalba teikiama visiems besikreipiantiems.

III. TEISĖ Į KOKYBIŠKĄ SVEIKATOS PRIEŽIŪRĄ

1. Kiekvienam pacientui turi būti suteikta kokybiška sveikatos priežiūra. Įstaigoje pacientų teisės nevaržomos dėl jų lyties, amžiaus, rasės, pilietybės, tautybės, kalbos kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų, seksualinės orientacijos, genetinių savybių, neįgalumo ar dėl kokių nors kitų įstatymais nepagrįstų aplinkybių. Kiekvienas pacientas turi teisę į jo garbę ir orumą nežeminančias sąlygas ir įstaigos personalo pagarbų elgesį, teikiant paslaugas pacientui bei jam mirus.

IV. TEISĖ Į SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEINAMUMĄ

1. Pacientui sveikatos priežiūra turi būti prieinama. Šios teisės įgyvendinimo sąlygas nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

2. Būtinoji medicinos pagalba pacientui turi būti suteikta neatidėliotinai. Būtiniosios medicinos pagalbos mastą ir teikimo tvarką nustato LR Sveikatos apsaugos ministerija.

V. TEISĖ PASIRINKTI GYDYTOJĄ, SLAUGOS SPECIALIŠTĄ IR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGĄ.

1. Pacientas turi teisę pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigos specialistą .

2. Ši teisė gali būti ribojama tik Lietuvos Respublikos įstatymuose nurodytais pagrindais.

3. Pacientas turi teisę į kito tos pačios profesinės kvalifikacijos specialisto nuomonę. Įgyvendinant šią teisę, paciento teisė gauti nemokamą sveikatos priežiūros sveikatos apsaugos ministerijos ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka gali būti ribojama.

VI. TEISĖ Į INFORMACIJĄ

1. Pacientas turi teisę gauti informaciją apie įstaigoje teikiamas paslaugas jų kainas ir galimybes jomis pasinaudoti.

2. Pacientui pateikiama jį gydančio gydytojo ir slaugos specialisto vardas, pavardė, pareigos ir informacija apie jų kvalifikaciją. Pacientas pasirašytinai supažindinamas su jo teisėmis ir pareigomis. Pacientas, pateikęs asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą turi teisę gauti diagnozės, gydymo ir slaugos aprašymą, teisę į informaciją apie savo sveikatos būklę, ligos diagnozę, medicininio tyrimo duomenis, gydymo metodus ir gydymo prognozę.

3. Informacija pacientui turi būti pateikta atsižvelgiant į jo amžių ir sveikatos būklę, jam suprantama forma, paaiškinant specialius medicinos terminus.

4. Paciento pageidavimu turi būti pateikta ligos istorija, ambulatorinė kortelė ir kiti jo medicinos dokumentai, išskyrus atvejus, kai tai gali pakenkti jo sveikatai ar sukelti pavojų jo gyvybei. Apie šiuos apribojimus pažymima paciento ligos istorijoje. Visų šių dokumentų kopijos daromos paciento lėšomis.

5. Sveikatos priežiūros specialistas pagal savo kompetenciją privalo paaiškinti pacientui įrašų jo medicininiuose dokumentuose prasmę.

6. Jei paciento pageidavimas pagrįstas, gydytojas privalo per 15 darbo dienų ištaisyti, pakeisti netikslus, neišsamius, nesusijusius su diagnoze gydymu ar slauga duomenis. Jei gydytojas su tuo nesutinka, šį klausimą sprendžia įstaigos gydytojų konsiliumas.

VII. PACIENTO DALYVAVIMAS MOKYMO IR BIOMEDICININIUOSE TYRIMUOSE.

1. Be paciento sutikimo negalima jo įtraukti į mokymo procesą ir biomedicininis tyrimus. Sutikimo gali būti prašoma tik išaiškinus pacientui apie tyrimų tikslą, pobūdį, padarinius ir pavojus. Dėl nepilnamečio įtraukimo į šiuos procesus, reikalingas ir jo atstovo ir miesto vaikų teisių apsaugos sutikimai. Mokymas ir tyrimai atliekami laikantis tvarkos, kurią nustato Biomedicininų tyrimų etikos įstatymas ir kiti teisės aktai.

VIII. TEISĖ RINKTIS DIAGNOSTIKOS BEI GYDYMO METODIKAS IR ATSISAKYTI GYDYMO

1. Pacientai, įskaitant ir nepilnamečius, gydomi tik esant jų sutikimui. Nepilnamečiams pacientams nuo 16 iki 18 metų gydyti reikalingas ir jų atstovų sutikimas, išskyrus tuos atvejus, jei tokio sutikimo prašymas prieštarautų nepilnamečio paciento interesams.

2. Jei yra galimybė rinktis diagnostikos ir gydymo metodikas, pacientai supažindinami su šių metodikų ypatybėmis ir jam suteikiama pasirinkimo galimybė. Šis pasirinkimas įforminamas raštu.

3. Prieš prašant 2 punkte nurodyto sutikimo, pacientui ar jo atstovui išaiškinami intervencijos į paciento sveikatą tikslas, pobūdis, padariniai ir pavojai. Visos asmens sveikatos priežiūros paslaugos įrašomos į paciento medicinos dokumentus. Sutikimas dėl paslaugų, dėl kurių nesudaryta sveikatos priežiūros paslaugų sutartis, patvirtinamas paciento ar jo atstovo parašu paciento asmens dokumentuose.

4. Pacientas bet kada raštu gali atšaukti savo sutikimą gydytis. Kai nėra nustatyta tvarka išreikštos paciento (jo atstovo) valios – slauga, diagnostika ir gydymas gali būti taikomi tik įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka, kai yra reali grėsmė paciento arba aplinkinių asmenų sveikatai ar gyvybei.

5. Teikiant būtinąją (pirmąją ar skubiąją) medicinos pagalbą pacientui, kuris dėl amžiaus ar sveikatos būklės negali tinkamai išreikšti savo valios, yra būtinas paciento atstovo sutikimas.

6. Pagalba gali būti teikiama be atstovo sutikimo, jei jo nėra arba sutikimo negalima gauti laiku, arba atstovas atsisako duoti sutikimą, o medicinos pagalbos suteikimas atitinka paciento interesus. Apie tai pažymima paciento ligos istorijoje

IX. TEISĖ NEŽINOTI

1. Informacija apie paciento sveikatos būklę, ligos diagnozę, medicininio tyrimo duomenis, gydymo metodus ir gydymo prognozę neturi būti pacientui pateikta prieš jo valią. Paciento valia turi aiškiai pareikšti ir patvirtinta paciento parašu jo medicinos dokumentuose.

2. Šio skyriaus 1 punkto nuostata netaikoma, jei pacientui ar kitiems asmenims gali atsirasti žalingų pasekmių. Apie informacijos pateikimą pacientui prieš jo valią, pažymima paciento asmens dokumentuose.

3. Elgesio su pacientu, kuris dėl psichinės ligos nesugeba teisingai įvertinti savo sveikatos būklės ypatumus, nustato Psichikos sveikatos priežiūros įstatymas.

X. TEISĖ SKŪSTIS

1. Jei pacientas ar jo atstovas mano, kad jo teisės pažeistos, turi teisę pateikti įstaigai skundą. Įstaiga, gavusi paciento skundą, privalo jį išnagrinėti ir raštu pranešti pacientui nagrinėjimo rezultatus ne vėliau kaip per 20 darbo dienų.

2. Jei pacientas (jo atstovas) nepatenkintas nagrinėjimo rezultatais, jis gali kreiptis į teismą arba į valstybės institucijas, kurios pagal Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymą kontroliuoja sveikatos įstaigas. Jei pacientas nepatenkintas ir šių institucijų sprendimais, jis gali juos skųsti teismui.

XI. TEISĖ Į ŽALOS ATLYGINIMĄ

1. Pacientas turi teisę į žalos atlyginimą, kuri padaryta pažeidus jo teises teikiant sveikatos priežiūros paslaugas, atlyginimą. Žalos atlyginimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo III skyrius, LR Civilinis kodeksas, Draudimo įstatymas, kiti teisės aktai.

XII. PACIENTŲ PAREIGOS

1. Pacientai privalo:

- a) Pacientas privalo pasirašytinai susipažinti su jam pateiktomis sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, kitais sveikatos priežiūros įstaigos nustatytais dokumentais ir vykdyti juose nurodytas pareigas.
  - b) Pacientas privalo rūpintis savo sveikata, sąžiningai naudotis savo teisėmis, jomis nepiktnaudžiauti, bendradarbiauti su sveikatos priežiūros įstaigos specialistais ir darbuotojais.
  - c) Pacientai, norėdami gauti sveikatos priežiūros paslaugas, privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus, išskyrus būtinosios sveikatos priežiūros atvejus.
  - d) Pacientas kiek įstengdamas turi suteikti sveikatos priežiūros specialistams informacijos apie savo sveikatą, persirgtas ligas, atliktas operacijas, vartotus ir vartojamus vaistus, alergines reakcijas, genetinį paveldimumą ir kitus pacientui žinomus duomenis, reikalingus tinkamai suteikti sveikatos priežiūros paslaugas.
  - e) Pacientas, gavęs informaciją apie jam skiriamas sveikatos priežiūros paslaugas, šio įstatymo nustatytais atvejais savo sutikimą ar atsisakymą dėl šių sveikatos priežiūros paslaugų suteikimo turi patvirtinti raštu.
  - f) Pacientas privalo vykdyti sveikatos priežiūros specialistų paskyrimus ir rekomendacijas arba šio įstatymo nustatyta tvarka atsisakyti paskirtų sveikatos priežiūros paslaugų. Pacientas privalo informuoti sveikatos priežiūros specialistus apie nukrypimus nuo paskyrimų ar nustatyto režimo, dėl kurių jis davė sutikimą.
  - g) Pacientas privalo pagarbiai ir deramai elgtis su visais sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojais ir kitais pacientais.
  - h) Pacientui, kuris pažeidžia savo pareigas, tuo sukeldamas grėsmę savo ir kitų pacientų sveikatai ir gyvybei, arba trukdo jiems gauti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas, sveikatos priežiūros paslaugų teikimas gali būti nutrauktas, išskyrus atvejus, jei tai grėstų pavojus paciento gyvybei.
-

PATVIRTINTA
2011 m. sausio 26 d.
Direktorės I. Janušonienės
įsakymu Nr. V-8

INFORMACIJOS APIE PACIENTĄ TEIKIMO VALSTYBĖS INSTITUCIJOMS IR KITOMS ĮSTAIGOMS VŠĮ PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS POLIKLINIKOJE T V A R K A

1. Ši tvarka reglamentuoja VŠĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinikos (toliau įstaigos) informacijos apie paciento sveikatos būklę, diagnozes ir gydymą, taip pat visos kitos informacijos apie pacientą teikimo kitiems asmenims, valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms sąlygas ir terminus.
2. Pacientų privatus gyvenimas yra neliečiamas. Informacija apie pacientų gyvenimo faktus gali būti renkama pacientų sutikimu ir tik tuo atveju, jei yra būtina diagnozuoti ligą, gydyti ar slaugyti.
3. Įstaigoje duomenys apie paciento buvimą sveikatos priežiūros įstaigoje, jo sveikatos būklę, diagnozę, jam taikytas diagnostikos, gydymo bei slaugos priemones įrašomi į Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytos formos ir rūšių pacientų medicinos dokumentus. Šių dokumentų forma, turinys ir naudojimo tvarka turi garantuoti paciento privataus gyvenimo apsaugą.
4. Visa informacija, nurodyta šios tvarkos 3 punkte taip pat ir visa kita asmeninio pobūdžio informacija apie pacientą laikoma konfidencialia net ir po paciento mirties.
5. Asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems gydant ar slaugant pacientą, atliekantiems paciento sveikatos ekspertizę, be paciento sutikimo konfidenciali informacija gali būti suteikta tais atvejais ir tiek, kiek tai būtina paciento interesams apsaugoti.
6. Kai pacientas yra praradęs sąmonę ir nėra jo sutikimo, konfidenciali informacija gali būti suteikiama paciento atstovui, sutuoktiniui (partneriui)), tėvams (tėviams) ar pilnamečiams vaikams tik tais atvejais ir tiek, kiek tai būtina paciento interesams apsaugoti.
7. Nepilnamečio paciento atstovai turi teisę susipažinti su nepilnamečio paciento dokumentais, jeigu tai neprieštaruoja šio įstatymo reikalavimams ir nepilnamečio paciento interesams.
8. Naudojant informaciją mokslo ir mokymo tikslais, neturi būti pažeidžiamas paciento asmens privatumas. Pacientų medicinos dokumentuose esančios informacijos panaudojimo tvarką mokslo tikslams nustato Biomedicininų tyrimų etikos įstatymas, o šios informacijos panaudojimo mokymo reikalams tvarką nustato vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
9. „Sveikatos priežiūros įstaiga turimą informaciją apie pacientą pateikia ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos“
10. Konfidencialumo reikalavimas netaikomas ir informacija gali būti suteikta tik tarnybiniais tikslais, neturint raštiško paciento sutikimo:
  - 10.1. sveikatos priežiūros įstaigoms, kuriose gydomas, slaugomas pacientas arba atliekama jo sveikatos ekspertizė;
  - 10.2. institucijoms, kontroliuojančioms sveikatos priežiūros paslaugas;

- 10.3. teismui, prokuratūrai, ikiteisminio tyrimo įstaigoms, savivaldybių vaiko teisių apsaugos tarnyboms bei kitoms institucijoms, kurioms tokią teisę suteikia LR įstatymai.
11. 10 punkte išvardytos institucijos ar įstaigos pateikia vadovo arba jo įgalioto asmens pasirašytą prašymą ir antspauduotą pavedimą, sprendimą ar kitą dokumentą, kurį tokiais atvejais reikia pateikti pagal tų institucijų ar įstaigų darbą reglamentuojančius teisės aktus. Prašyme turi būti nurodomas norimos gauti informacijos pobūdis bei jo panaudojimo tikslas. Turima informacija apie pacientą pateikiama ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos.
12. Lietuvos Respublikos įstatymais nustatytais atvejais (kai reikia pranešti apie nusikaltimą ir pan.) įstaiga informaciją pateikia ir be paciento sutikimo. Teikiamą informaciją pasirašo gydantis ar gydęs gydytojas ir to skyriaus vedėjas, o lydraštį - įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo.
13. Telefonu informacija apie pacientą neteikiama.
14. Asmenys, pažeidę šią tvarką ar pateikę neteisingą informaciją, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
-